

I dag

Á LEIÐINI TIL SKATTARÉTTVÍSÍ

TAÐ var ikki berur fagnaður millum manna, tá ið vit finga umsetingargjaldið. Veruliga var hetta ein eykaskattur; men kortini higartil einasta stig til rættvisgera skattaskipanina.

TANN skattaskipan vit hava, og soleiðis sum heimleiðis inntokusskatturin verður álagdur uttan eftirlit av nokrum slag, hevur gjørt, at skatturin hevur vent hin tyngja endan niðureftir — lantakararnir hava í fyrsta lagi borðið hin nógvu skattin; men storinntokurnar í flestu fornum hava verið skattafriar.

TAÐ nýtir okkum lítið at tala um, at tær stóru inntokurnar skulu bera hin nógvu skattin, tá tað er ógjörlikt at koma framá stóddina av hesum inntokum; meðan lantakararnir eru undir eftirliti og mugu gjalda skatt av hvorum oyra.

TAÐ er einki rimuligt samband millum tilik verulig viðurskipti sum tey, at arbeiðarar og onnur fastlont gjalda 1000 og 1000 krónur í bara kommunuskatti, samstundis sum bondur og onnur í privatari vinu gjalda heilt niður í 10 kr. í skatt.

Ti var tað eitt stórt framstig, tá tað var lagt á annan bogi í skattamálum. Við umsetingarskattinum gjalda oll eins, har kann eingin krúpa undan, og har nýtist einki eftirlit.

VALUTASKIPANIN

Í ríkisfelagskapinum við Danmark hava Føroyar høginsins bestu valutatá skipan. Vit kunnu í fyrsta lagi brúka alla ta fremmandu valuta við sjálvir vinna, og torvar okkum meira, fáa vit tað neyðugu valuta frá Danmark.

Sjálvir selja vit lítið og einki til Noregs, og vinna sostatt onga norska valuta; men kortini kunna vit byggja oll tey skip, vit vilja í Noreg; tað hevur ongantíð staðist á at góldið hesi skip — við norskar valuta frá Danmark.

Tað sama hendir í Frankariki. Vit byggja skip har; men eiga ikki eitt oyra í franskari valuta; men ríkisfelagskapurin borgar fyr hesi skipabygging.

Hvat vildi hent, um vit høvdu tikið loysing? Óneyðugt at svara, tað skilir hvørt mannskykt!

Heimsins besta valutatá skipan er eitt orðit av ríkisfelagskapinum — ein skipan av avgerandi tydingni í tí endurreisingar- og framburðsarbeiði, ið nú fer fram.

eyðgjald

ANDEILSRORSKAN. Tað er almannakunnugt, at andeilsrørskan vinnur meir og meir fram — ikki minst millum tey, ið áður hildu hett privata initiativtíð vera hett einasta sálgerandi. Um hetta evni sigur formaðurin fyri »Fællesforeningen for Danmarks brugsforeninge« P. Nyboe Andersen, professor:

— Andelsbevegelsens gamle opgaver kræver større enhed i dag, end da vore bedsteforældre grundlagde de mange andelsforeninger. Til gengæld kan der vise sig opgaver, hvor der ikke stilles store krav om stordrift, end man kan opfylde lokalt. Det gælder om, at alle de mennesker, der som andelsbevegelsen er udtryk for, er vagne overfor de krav, som udviklingen stiller til andelsbevegelsen, og overfor de nye muligheder, som den åbner for os.

GRUNÐARLAGIÐ

Nú tað nærkast vali, og fólkalokkurin meir og meir noyðist ásanna, hvussu negativur politikkur flokksins var tey 8 árin, hann sat í landsstýrinum, soleiðis at m. a. fiskiflotin minkaði við 5500 tonsum, roynir Dagblaðið at pota niður í fólk, at mikla útbýgging Eskiðflotans, ið nú fer fram, ikki er verk núsitandi; landsstýrsins, men úrslit av politikki fólkalokksins, meðan hann sat í landsstýrinum. Blaðið sigur m. a.:

»Tað vóru ringar tíðir í Føroyum. Og tað kann ikki burturforklast av Sosialinum, at fyrrverandi landsstýrið hevur skapt ta laggávu, sum er grundarlagið undir endurnýggjan skipaflotans. Hetta er ein veruleiki, sum ikki kann

skerast burtur, og tað er heilt náttúrligt, at núverandi landsstýri byggir á sama grundarlag, tá grundarlagið var so gott, at ikki hevur verið neyðugt at broyta tað.

Bókun-bloo

»KIRKJUBLAÐIÐ« nr. 4 er komið. Í blaðnum er framhaldsgrein eftir Z. Brimnes, prest, um sunnudagin, grein um trúarorðini: prædika á kirkjunnar føðingardegi eftir J. Magnussen, prest, Synet på døben i de unge kirker, »Ser-ries pastorale« i Súduroy síðan trúðótina, um sjómenn — umboðsmenn, ummelli av »Molare« eftir Alfred Petersen, trúðótara, sálmar og bonarhald morgun og kveld — fyra vikur. Blaðið er heilar 16 síður á stódd og verður stjórnað av P. M. Rasmussen, prest.

hugskot

EITT ÁTTARLIÐ HVORVUR. Viggo Kampmann, forsætisráðharri, er av teirri áskoðan, at heilt nýggi sjónarmið er í ferð við at taka seg upp í nútímans politikki. Trongsykkið afturhaldspolitikkin er við at hvørva — eisini afturhaldspolitikkur millum javnaðarmenn. Almikið er hann hesi seinastu 5 árin, ið bendir tann vegin, at hesi nýggju sjónarmiðini vinna kvikliga fram so við og við sum áttarliðið frá krigstíðini er við at hvørva. Í hesum sambandi sigur hann m. a. um skattamálið:

— Støðufólkarnir til skattamálið er eyðkend av teirri tíðni, tá ið nógaldandi sjónarmið tóku seg upp millum manna. Her er fyrst og fremst talan um uppfatanir av heimleiðis og óheimleiðis skattum, har ein langt áramálið hevur høvri, at óheimleiðis skattur vendir hin tyngja endan niðureftir. Kemur ein til fundar og talar um óheimleiðis skatt, eru mynduðsmennirnir sum oftast farnir um tey 50 árin.

Veruleiki!

TAÐ ER VERULEIKI

AT undanfarna landsstýri hevur einki gjørt fyrri at viðka um vinnuresur okkara í Grønlandi; men at longu fyrsta árið undir hesum landsstýrinum varð lagt til brots á hesum oki og við tí úrsliti, at vit beinan vegin vunu 6 nýggjar havnir, stórliga viðkað vinnurettindi í samarbeiði við Grønlandingar.

ÚR BLAÐVERÐ OKKARA

Fjórtað verð vælkominn við larm og brak frá tákendum, doggvátum ströndum: tú ber okkum boð um ein hjotari dag; at nú er ein kenning frá hondum.

Í dag giftast í Keypmannahavn Valdis Djurhuus úr Havn og Kristian Andersen av Argjum. — Adr.: Rasmussen, Hanstholmvej 59, Vanløse.

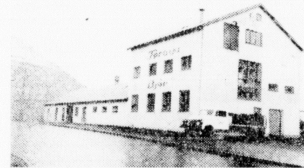
Happadráttur

Mánadagin 30. apríl 1962 varð trekt í FØROYA BJØR happadráttinum:

Vinnarar vóru:

Helgi K. Poulsen, Kunoy
vann 1 fotografiapparat
Marjun Simonsen, Klaksvík
Katrín Johannesen, Saltangará
Páll G. Poulsen, Kunoy
Jógvan Olsen, Sandavági
vunnu 1 ks. FØROYA BJØR mineralvatn hvør.

Tá tygum hava eitt ella fleiri sett av kapslum við numrunum 1 til 10, send teir til

FØROYA BJØR KLAKSVÍK

Vinnarar henda mánadag verða:

1 premía a 1 fyllupennur

4 premíur a 1 ks. FØROYA BJØR mineralvatn.

Bið um tað besta, bið um FØROYA BJØR, sjálvandi.

Er hetta at kúga . . .

(Framhald frá 1. síðu)

ið áður enn javnaðarmenn komu upp í politikk, vistu sær onga pening uttan giktina sum samfelagsins tökk fyrj slit og sleip, sita nú eftir umstöðum væl forsorgarvardi, tá ið sjúka og elli tekur teir úr arbeiði. Hetta er kanska hin signifikantast hending, ið er fallin fiskimanninum og allari arbeiðarastattini í lut.

Alt hetta og meira afturat, ið kom ið er av skafti fyri hin minna mannin, kostar sjálvandi pening og hevur borðið við sær, at figgjarlógin er vaksin; men vit kunna gleða okkum við, at vinnulivstiltokini og tey arbeiði, ið eru farin fram og sum standa fyrri at økja í hvørjum, hava skaft og vera vónandi í størri muni at skapa oktar innlogur í landinum uttan skerpan av skattastigum til tyngslu fyrri ta stóru fjøldina. Kortini hevur ikki verið møguligt at sloppið undan serligum eykainntokum til frama fyrj nevndu framstig.

Ein munandi stødul og hjálpi er danska statsins rindan av tí stórra partinum av sosiala útreiðslupeningum, ið 1. apríl 1963 verður at leggja um ikki minni enn 15 mill. til tann veikasta og ringast stillaða partin, muna í tí føroyska samfalaginum meira enn kanska summi hava givið sær far um, tí hesin peningur ger ikki bara livið hjá teimum treingjandi liviligt, men hann kennist oftari sum ein hjálpanði hond til alt heimidi, ið fyrr mátti vera í sakni til at avhjálp neyðina hjá teim sjúku og gomla.

HVUSSU ER STØÐA TJÓÐVELDISINS FYRI FISKIMANNINUM?

Ferð eftir ferð hava tjóðveldismenn í royndarstundum veitt fiskimanninum meinastu hogg.

Vit minnst, tá ið teir saman við reiðarunum settu minstunina niður frá kr. 800.— til kr. 650.—, hóast peningur var í lonjavningargrunninum at klára við.

Vit minnst 6-tíma vaktarskiptið umborð á trolarunum, sum hevur

verið okkara trolaramonnum ein so stórtur lætti í teirra strævna arbeiði.

Og vit minnst 6 pst. fritíðarlønina til fiskimannin, sum tjóðveldið leikaði so í móti, tí reiðarin í fyrsta umfari ikki skuldi gjalda hana.

Tjóðveldið hevur ferð eftir ferð uppá hvamsvis kravt ymsar ábøtur, men tá ið talan hevur verið um at fáa inntokur til at rinda kostnaðin av teimum, hevur tjóðveldið ikki bara sagt kortanej at vera við, men tvorturimóti av grimum lagst á javnaðarmenn fyrri, at figgjarlógin er vorðin ov høg.

Tjóðveldið eigur hvorki lut ella part í einum tí einasta tiltaki til bata fyri fiskimannin, sum kostar pening, tí tjóðveldismenn á tingi hava ikki greitt atkvøðu fyri einum einasta inntokuppsskoti til landskassan.

Vit vita bara um eitt tilfelli, men tá var tað bara 2 tiltaksmenn, Ellinggård og Poul J. Djurhuus, ið vóru so rudduligir at teir hildu, at tað ikki bar til, ikki at greiða atkvøðu fyrri figgjarlógin, hvors samtykt var treytin fyrri, at peningurin, ið ætlaður var fiskimanninum og til ymist uppbyggingararbeiði og aðrar samfelagsuppgávur, kundj verða góldið.

Tjóðveldismenn á tingi hava heldur ikki æruna av, at hava seti fram nakað uppskoti til uppbyggingar og sosialar ábøtur, sum javnaðarmenn ikki hava havt frammi innanfyri tað mark, sum figgjartilg hevur verið møguligt.

Við ongum inntokum og við kravi um at boysa og harvið taka ábyrgdina fyrri at gjalda alt, ið okkara samfelag kostar í dag, taka ábyrgdina fyrri at missa okkara veiðirett í Grønlandi, hevur tjóðveldið sett seg í mannaeygum sum hin lagnasti politiska flokk, ið hevur verið frammi í Føroyum.

Tjóðveldið kann ikki vænta, at nakar fiskimaður eða nakar arbeiðsmaður ella nakar Føroyingur í heila tikið, sum skilir veruleikan kann taka hann fyrri fult.